

ISSAI 12: Yüksek Denetim Kurumlarının Değer ve Faydaları – vatandaşların yaşamında fark yaratma

İçindekiler

Önsöz.....	3
Merkezi Yönetim ve Kamu Kurumlarının Hesap Verme Sorumluluğu, Şeffaflığı ve Doğruluğunu Güçlendirmek	5
Vatandaşlar, Parlamento ve Diğer Paydaşlarla İlgili Olma Durumunun Sürdüğünü Göstermek	7
Davranışlarla Örnek Teşkil Ederek Model Bir Kuruluş Olmak	8
Ek A	11
Ek B	12

Önsöz

1. Yüksek Denetim Kurumları (YDK) tarafından desteklenen kamu sektörü denetimi, vatandaşların yaşamında fark yaratmada önemli bir faktördür. Merkezi yönetim ve kamu kurumlarının YDK'lar tarafından denetlenmesi, kamu kaynaklarının sorumlularının akıllarını kaynakların iyi kullanılma derecesine odakladığından toplumda güveni olumlu şekilde etkiler. Bu farkındalık istenilen değerleri destekler ve iyileştirilmiş kararlara yol açan hesap verme sorumluluğu mekanizmalarına temel oluşturur. YDK'ların denetimlerinin sonuçları halka açıklandığında vatandaşlar, kamu kaynaklarının sorumlularından hesap sorabilir. Bu şekilde YDK'lar, kamu yönetiminin etkinlik, hesap verme sorumluluğu, etkililiği ve şeffaflığını artırır.¹ Bu nedenle bağımsız, etkili ve güvenilir bir YDK; hesap verme sorumluluğu, şeffaflık ve doğruluğun istikrarlı bir demokrasinin ayrılmaz parçası olduğu demokratik sistemde temel bir bileşendir.
2. Bir demokraside yapılar oluşturulur ve seçilmiş temsilciler halkın iradesini uygulamaya ve yasama ve yürütme organları aracılığıyla onlar adına hareket etmeye yetkilendirilir. Bir demokraside kamu sektörü kurumlarıyla ilgili dikkate alınacak bir risk, güç ve kaynakların yanlış kullanılabilmesi ve yönetilebilmesi ve bunun demokratik sistemin özünü zayıflatacak bir güven kaybına neden olabileceğidir. Bu nedenle bir ülke vatandaşlarının temsilcilerinden hesap sorabilmesi büyük önem taşır. Demokratik yolla seçilen temsilcilere hesap sorulabilmesi ise onların da kararlarını uygulayanlardan hesap sorabilmesine bağlıdır. Lima Deklarasyonu² doğrultusunda hesap verme sorumluluğu döngüsünün önemli bir bileşeni, kamu kaynaklarının idare ve kullanımını gözetecek bağımsız, etkili ve güvenilir bir YDK'dır.
3. Kamu yararına hareket etmesi, YDK'ların vatandaşlar, Parlamento ve diğer paydaşlarla³ ilgili olma durumunun devam ettiğini göstermesi açısından YDK'lara daha fazla sorumluluk yükler. YDK'lar, bu durumu vatandaşların yaşadığı zorluklar, farklı paydaşların beklentileri, ortaya çıkan riskler ve denetimlerin yürütüldüğü ortamlardaki değişimlere uygun şekilde yanıt vererek gösterebilir. İlaveten YDK'ların çalışmalarının kamu sektöründe iyileşmeyi nasıl kolaylaştırdığı hakkında paydaşlarla anlamlı ve etkili bir diyaloga sahip olması da önemlidir. Bu, YDK'ların bağımsız ve nesnel değerlendirmenin güvenilir bir kaynağı olmasını ve böylelikle kamu sektöründe faydalı değişimi desteklemesini sağlar.
4. Görevlerini yerine getirmek ve vatandaşlara yönelik potansiyel değerlerini sağlamak için YDK'ların güvenilir görülmesi gerekir. YDK'lar sadece kendilerinin güvenilir, yeterli ve bağımsız olarak nesnel bir şekilde değerlendirilmeleri ve işlemleri için sorumlu tutulabilmeleri halinde güveni hak ederler. Bunu mümkün kılmak için YDK'lar, kamu sektöründeki diğer kuruluşlar ve genel anlamda denetim mesleğinin öğrenebileceği bir örnek olarak model teşkil etmelidir.

¹ Birleşmiş Milletler Genel Kurul Kararı A/66/209

² ISSAI 1: Lima Deklarasyonu

³ Bu dokümanda "Paydaş" merkezi yönetim ve kamu kurumlarının eylem, hedef ve politikalarını etkileyebilen veya bunlardan etkilenebilen bir kişi, grup, kuruluş, üye veya sistem olarak tanımlanır.

Kaynak: www.businessdictionary.com – YDK ortamına uyarlanmıştır.

5. Bu dokümanda belirtilen ilkeler, YDK'ların vatandaşların yaşamlarında fark yaratmasına yönelik temel beklentiye dayanılarak oluşturulur. Bir YDK'nın vatandaşların yaşamlarında fark yaratabilme derecesi şu hususlara dayanır:
 - 5.1. Merkezi yönetim ve kamu kurumlarının hesap verme sorumluluğu, şeffaflığı ve doğruluğunu güçlendirmek;
 - 5.2. Vatandaşlar, Parlamento ve diğer paydaşlarla ilgili olma durumunun sürdürdüğünü göstermek;
 - 5.3. Davranışlarla örnek teşkil ederek model bir kuruluş olmak.
6. YDK'lar, farklı görev yetki çerçeveleri ve şekillerde faaliyet gösterir. Bununla birlikte bu hedefler ve ilkeler YDK'ların çaba göstermesi ve tüm YDK'ların iletişim kurması ve kendi yetki alanlarında demokrasiye ve hesap verme sorumluluğuna getirebilecekleri değer ve faydaları desteklemesini sağlamayı amaçlamaktadır. İlkeler, aynı ölçüde YDK çalışanlarına ve YDK'lar adına iş yapanlara da uygulanır.⁴ YDK'lar, bu ilkeleri uygulamaya ve kendi ortamları açısından en uygun şekilde bu hükümlere uygunluklarını değerlendirmeye teşvik edilir.

⁴ Daha fazla bilgi için bkz: ISSAI 20, ilke 5.

Merkezi Yönetim ve Kamu Kurumlarının Hesap Verme Sorumluluğu, Şeffaflığı ve Doğruluğunu Güçlendirmek

Seçilmiş görevlilerin temsil ettikleri vatandaşların çıkarları doğrultusunda hareket etmesini sağlamak için merkezi yönetim ve kamu kurumlarının kamu kaynaklarının idare ve kullanımı hususunda sorumlu tutulması gereklidir. YDK'lar, kamu sektörü işlemlerini bağımsız bir şekilde denetleyerek ve bulgularını raporlayarak hesap verme sorumluluğu, şeffaflık ve doğruluğu güçlendirir. Bu, kamu sektörü yönetiminden sorumlu olanların denetim bulgu ve tavsiyelerine yanıt vererek ve gerekli düzeltici eylemlerde bulunarak sorumluluklarını yerine getirmesi ve böylelikle hesap verme sorumluluğu döngüsünü tamamlamasını sağlar.

İLKE 1: YDK'ların bağımsızlığını korumak⁵

1. YDK'lar, uygun ve etkili bir anayasal, kanuni veya yasal çerçeveyi destekleme, güvence altına alma ve sürdürmeye çabalamalıdır.
2. YDK'lar, görevlerinin yerine getirilebilmesi için ilgili mevzuat doğrultusunda görev teminatı ve yasal dokunulmazlık dâhil olmak üzere YDK başkan ve üyelerinin (kurullardan oluşan kurumlar) bağımsızlığını korumaya çalışmalıdır.
3. YDK'lar, kamu kaynaklarının idaresini iyileştirmek için görev ve sorumluluklarının yerine getirilmesinde yetkileri ve takdir hakkından faydalanmalıdır.
4. Kanuni sorumluluklarının gerektiği gibi yerine getirilmesi için YDK'ların gerekli tüm bilgilere sınırsız erişim hakkı olmalıdır.
5. YDK'lar, çalışmalarını bağımsız bir şekilde raporlamak için hak ve yükümlülüklerini kullanmalıdır.
6. YDK'lar, raporlarının içerik ve zamanlamasına karar verme özgürlüğüne sahip olmalıdır.
7. YDK'lar, denetim bulgu ve tavsiyelerinin takibi için uygun mekanizmalara sahip olmalıdır.
8. YDK'lar, finansal, yönetsel veya idari özerkliği devam ettirme ve uygun insan, malzeme ve finans kaynağını sürdürmeye çalışmalıdır.
9. YDK'lar, görevlerini yetkileri ve/veya yasal çerçeveleri doğrultusunda yerine getirme becerilerini etkileyebilecek herhangi bir hususu raporlamalıdır.

İLKE 2: Merkezi yönetim ve kamu kurumlarının kamu kaynaklarının idaresi ve kullanımı hususunda sorumlu tutulmasını sağlamak için denetimler yürütmek

1. YDK'lar yetkileri ve ilgili meslek standartları doğrultusunda aşağıdaki denetimlerin herhangi birini veya hepsini yürütmelidir:
 - a. Finansal⁶ ve ilgili olması halinde finansal olmayan bilgilerin denetimi

⁵ Daha fazla bilgi için bakınız: Birleşmiş Milletlerin A/66/209 sayılı Genel Kurul Kararı ve ISSAI 10.

⁶ ISSAI 200 Taslak Metni (2013'de INCOSAI onayı sonrasında)

b. Performans denetimleri⁷

c. İlgili yetkiye uygunluğa ilişkin denetimler⁸

2. YDK'lar, yetkileri çerçevesinde kamu kaynaklarının kullanımı ve kamu çıkarının tehlikede olduğu konularda yargı incelemesi veya araştırması gibi başka çalışmalar da yürütebilir.⁹
3. YDK'lar, yetkileri çerçevesinde finansal uygunsuzluk, hile ve yolsuzluk risklerine uygun şekilde yanıt vermelidir.
4. YDK'lar, yetkileri çerçevesinde uygun görüldüğü şekilde raporlarını yasama organına veya herhangi başka bir sorumlu kamu kurumuna sunmalıdır.

İLKE 3: *Kamu sektörü yönetiminden sorumlu olanların denetim bulgu ve tavsiyelerine yanıt vererek ve uygun düzeltici eylemlerde bulunarak sorumluluklarını yerine getirmesini sağlamak*

1. YDK'lar, uygun görüldüğü şekilde denetlenen kurumlar ve diğer ilgili paydaşlarla iyi iletişim kurmalı ve denetim süreci boyunca YDK'nın çalışmasından doğan hususlar hakkında onları bilgilendirmelidir.
2. YDK'lar, yetkileri çerçevesinde yasama organı ve komiteleri veya denetlenen kurumların yönetimleri ve yönetim kurullarına ilgili, tarafsız ve zamanlı bilgiler sunmalıdır.
3. YDK'lar; temalar, ortak bulgular, eğilimler, temel nedenler ve denetim tavsiyelerini belirlemek üzere münferit denetim raporlarını analiz etmeli ve bunları ana paydaşlarla tartışmalıdır.
4. YDK'lar, bağımsızlıklarından ödün vermeden iyi uygulama rehberliği sağlanması gibi yollarla denetim bulgu ve görüşlerinin en etkili şekilde nasıl kullanılabileceğine ilişkin tavsiye sunmalıdır.
5. YDK'lar, denetim raporları ve sonuçlarını daha iyi anlamaları ve gerekli eylemde bulunmalarına yardımcı olmak için ilgili yasama denetleme komiteleri ve denetlenen kurumların yönetimleri ve yönetim kurullarıyla profesyonel ilişkiler geliştirmelidir.
6. YDK'lar, uygun görüldüğü şekilde tavsiyeleriyle ilişkili olarak alınan takip önlemlerini raporlamalıdır.

İLKE 4: *Denetim sonuçlarının raporlanması ve böylelikle halkın merkezi yönetim ve kamu kurumlarını sorumlu tutmasını sağlamak*

1. YDK'lar, tüm paydaşlar tarafından anlaşılabilir bir dil kullanarak tarafsız bilgileri basit ve açık bir şekilde raporlamalıdır.

⁷ ISSAI 300 Taslak Metni (2013'te INCOSAI onayı sonrasında)

⁸ "İlgili yetki", sağlıklı bir kamu mali yönetimine ve kamu sektörü görevlilerinin davranışlarına ilişkin kanun, yönetmelik ve ilkelere işaret etmektedir; ISSAI 400 Taslak Metni (2013'te INCOSAI onayı sonrasında)

⁹ Daha fazla bilgi için bkz: ISSAI 10; 3 ve 6 sayılı ilkeler.

2. YDK'lar, raporlarını vakitlice kamuya açıklamalıdır.¹⁰
3. YDK'lar, uygun iletişim araçlarını kullanarak tüm paydaşlarının raporlarına erişimini kolaylaştırmalıdır.¹¹

Vatandaşlar, Parlamento ve Diğer Paydaşlarla İlgili Olma Durumunun Sürdüğünü Göstermek

YDK'lar; denetimlerin yapıldığı değişen ortamlara ve ortaya çıkan risklere, farklı paydaşların beklentilerine ve vatandaşların zorluklarına uygun şekilde yanıt vererek ilgili olma durumunun sürdüğünü gösterir. Ayrıca faydalı değişime yönelik güvenilir bir ses görevi görmek amacıyla YDK'ların, kamu sektöründeki gelişmeleri iyi anlaması ve YDK'nın çalışmasının kamu sektöründeki iyileşmeyi nasıl kolaylaştırabileceği hakkında paydaşlarla anlamlı bir diyaloga başlaması önemlidir.

İLKE 5: Değişen çevrelere ve ortaya çıkan risklere duyarlı olmak

1. YDK'lar; paydaşların beklentilerinin farkında olmalı ve uygun şekilde, zamanında ve bağımsızlıklarından taviz vermeden bunlara yanıt vermelidir.
2. YDK'lar, çalışma programlarını geliştirirken toplumu etkileyen kilit meselelere uygun şekilde yanıt vermelidir.
3. YDK'lar, denetim ortamındaki değişen ve ortaya çıkan riskleri değerlendirmeli ve bunlara zamanında (örneğin mali uygunsuzluk, hile ve yolsuzluğu ele alacak mekanizmaları teşvik ederek) yanıt vermelidir.
4. YDK'lar; paydaşların beklentilerinin ve ortaya çıkan risklerin stratejik planlar, iş planları ve denetim planlarında uygun şekilde dikkate alınmasını sağlamalıdır.
5. YDK'lar, yerel ve uluslararası forumlarda tartışılan ilgili konularda haberdar olmalı ve uygun olduğu hallerde bunlara katılmalıdır.
6. YDK'lar; paydaşlara ilgili olma durumunu artırmak için bilgi toplama, karar alma ve performans ölçmeye yönelik mekanizmalar oluşturmalıdır.

İLKE 6: Paydaşlarla etkin iletişim kurmak

1. YDK'lar, kamu sektörünün bağımsız bir denetçisi olarak YDK'nın görev ve sorumluluğu hakkında paydaşların bilgi ve anlayışını artıracak şekilde iletişim kurmalıdır.
2. YDK'ların iletişimi, kamu sektöründe şeffaflık ve hesap verebilirlik ihtiyacına yönelik paydaş farkındalığına katkıda bulunmalıdır.

¹⁰ Daha fazla bilgi için bkz: ISSAI 20, ilke 8.

¹¹ Daha fazla bilgi için bkz: ISSAI 20, ilke 8.

3. YDK'lar, paydaşların YDK'ların denetim çalışması ve sonuçlarını anlamalarını sağlamak için paydaşlarla iletişim kurmalıdır.
4. YDK'lar, vatandaşlarla iletişimi kolaylaştırmak amacıyla medyayla uygun biçimde etkileşimde bulunmalıdır.¹²
5. YDK'lar, paydaşların farklı rollerini fark ederek paydaşlarla çalışmalı ve YDK'nın bağımsızlığından taviz vermeksizin paydaşların görüşlerini dikkate almalıdır.
6. YDK'lar, paydaşların YDK'nın etkin iletişim kurduğuna inanıp inanmadığını düzenli aralıklarla değerlendirmelidir.

İLKE 7: *Kamu sektöründeki faydalı değişimi desteklemek üzere bağımsız ve tarafsız bilgi ve rehberlik için güvenilir bir kaynak olmak*

1. YDK'ların çalışması; bağımsız mesleki yargıya ve geçerli ve sağlam analize dayalı olmalıdır.
2. YDK'lar, bağımsızlığından taviz vermeksizin kamu sektöründeki iyileşmeler hakkındaki tartışmaya katkıda bulunmalıdır.
3. YDK'lar, ulusal ve uluslararası kamu sektörü denetimi mesleğinin aktif ortakları olarak bilgi ve anlayışlarını örneğin kamu mali yönetimi alanında kamu sektörü reformlarını savunmak için kullanmalıdır.
4. YDK'lar, kamu sektöründe etkili olduklarına ve iyileşmelere katkıda bulduklarına paydaşların inanıp inanmadığını düzenli aralıklarla değerlendirmelidir.
5. YDK'lar; kamu sektörü denetimi, muhasebe ve hesap verebilirlikle ilgili küresel meseleleri ele almada YDK topluluğunun rolünü teşvik etmek amacıyla INTOSAI bünyesinde ve diğer ilgili mesleki kuruluşlarla uluslararası olarak işbirliği yapmalıdır.

Davranışlarla Örnek Teşkil Ederek Model Bir Kuruluş Olmak

YDK'lar güvenilir olmalıdır. YDK'ların güvenilirliği; bağımsız, yetkin ve faaliyetleri için kamusal hesap verebilir olarak görünmelerine dayalıdır. Bunu mümkün kılmak için YDK'lar, davranışlarıyla örnek teşkil etmelidir.

İLKE 8: *YDK'ların uygun şeffaflık ve hesap verme sorumluluğunu sağlamak¹³*

1. YDK'lar; görevlerini, hesap verebilirlik, şeffaflık ve iyi kamu yönetimi sağlayacak şekilde yerine getirmelidir.
2. YDK'lar; yetki çerçeveleri, sorumlulukları, misyonları ve stratejilerini kamuya açıklamalıdır.

¹² Daha fazla bilgi için bkz: ISSAI 20, ilke 8.

¹³ Daha fazla bilgi için bkz: ISSAI 20.

3. YDK'lar; tarafsız ve şeffaf denetim standartlarını¹⁴, süreçleri ve yöntemlerini kendi koşullarına uygun şekilde kullanmalı ve hangi standart ve yöntemlerin kullanıldığını paydaşlara duyurmalıdır.
4. YDK'lar; faaliyetlerini ekonomik, verimli, etkili ve geçerli kanun ve yönetmeliklere uygun şekilde yönetmeli ve bu konuları uygun şekilde kamuoyuna bildirmelidir.
5. YDK'lar, kendi faaliyetlerinin dış denetimi dâhil olmak üzere bağımsız dış denetime tabi olmalı ve bu raporları paydaşlara sağlamalıdır.

İLKE 9: YDK'ların iyi yönetimini sağlamak

1. YDK'lar, iyi yönetim ilkelerini kabul ederek bunlara riayet etmeli ve bunlar hakkında uygun şekilde raporlama yapmalıdır.
2. YDK'lar, düzenli aralıklarla kendi performanslarını bağımsız incelemeye (örneğin meslektaş değerlendirmesine) sunmalıdır.
3. YDK'lar, iyi yönetim süreçlerini yürürlüğe koyacak ve sağlam iç kontrol ve yönetim uygulamalarını destekleyecek uygun bir organizasyonel yönetim ve destek yapısına sahip olmalıdır.
4. YDK'lar, organizasyonel riski düzenli olarak değerlendirmeli ve bunu uygun şekilde uygulanan ve düzenli olarak izlenen risk yönetimi inisiyatifleriyle (örneğin uygun bağımsız iç denetim işleviyle) tamamlamalıdır.

İLKE 10: YDK'ların etik kurallarına riayet etmek

1. YDK'lar, yetki çerçeveleriyle uyumlu ve kendi koşullarına uygun olan etik kurallar¹⁵ uygulamalıdır (örneğin INTOSAI etik kuralları).¹⁶
2. YDK'lar, etik kurallarında ifade edildiği şekilde doğruluk ve etik için yüksek standartlar uygulamalıdır.¹⁷
3. YDK'lar, YDK bünyesinde davranış kurallarının gerekliliklerine ilişkin farkındalık ve riayet sağlamak için uygun politika ve süreçleri oluşturmalıdır.
4. YDK'lar, kendi temel değerlerini ve meslek etiğine taahhütlerini yayınlamalıdır.
5. YDK'lar, örnek teşkil etmek için kendi temel değerlerini ve meslek etiğine taahhütlerini çalışmalarının her alanında uygulamalıdır.

14 Kullanılan denetim standartları, en azından ISSAI'lerde yer alan INTOSAI temel denetim ilkeleri kadar talepkardır.

15 Etik kural, denetçilerin günlük çalışmalarına rehberlik eden değer ve ilkelere ilişkin kapsamlı bir beyandır.

16 Daha fazla bilgi için bkz: ISSAI 30.

17 Davranış kuralı, her bir YDK'nın ortamına göre geliştirilen bir iç düzenlemedir ve denetçilerin davranışlarını düzenleyen kurumsal hükümleri oluşturur. Bu kurallar, etik kurallarda yer alan değer ve ilkeleri içerir. Daha fazla bilgi için bkz: ISSAI 20, ilke 4.

İLKE 11: Hizmette mükemmeliyet ve kalite için çaba sarf etmek¹⁸

1. YDK'lar, YDK'ların çalışmasının tüm yönlerinin yerine getirilmesinde kalitenin zaruri olduğunu fark eden bir iç kültürü teşvik etmek için tasarlanan politika ve prosedürler belirlemelidir.
2. YDK'ların politika ve prosedürleri, YDK adına çalışan tüm personel ve tarafların ilgili etik gerekliliklere riayet etmesini gerektirmelidir.
3. YDK'ların politika ve prosedürleri, YDK'nın sadece yapmaya yetkin olduğu çalışmayı üstleneceğini şart koşmalıdır.
4. YDK'lar, çalışmasını ilgili standartlara ve diğer gerekliliklere uygun şekilde yerine getirmek için yeterli ve uygun kaynaklara sahip olmalıdır (gerekli olduğu hallerde dış ve bağımsız tavsiyeye zamanında erişim sahip olmak dâhil).
5. YDK'ların politika ve prosedürleri, çalışmalarının kalitesinde tutarlılığı teşvik etmeli ve gözetim ve incelemeye yönelik sorumlulukları belirlemelidir.
6. YDK'lar, YDK'nın kalite kontrol sisteminin (kalite güvence süreci dâhil) ilgili, yeterli ve etkin çalışır durumda olmasını sağlayan bir izleme süreci kurmalıdır.

İLKE 12: Öğrenme ve bilgi paylaşımını teşvik ederek kapasite oluşturmak

1. YDK'lar; bireysel, takım ve organizasyonel mükemmeliyete katkıda bulunan sürekli mesleki gelişimi teşvik etmelidir.
2. YDK'lar, YDK'nın çalışmasını gerçekleştirme için gereken nitelikler, tecrübe ve yetkinliğe yönelik minimum düzeylere dayanan mesleki bir gelişim stratejisine (eğitim dâhil) sahip olmalıdır.
3. YDK'lar, çalışmalarını yapmak için personelin mesleki yetkinliklere ve meslektaşların ve yönetimin desteğine sahip olmalarını sağlamaya çalışmalıdır.
4. YDK'lar, çıktılarının teslim edilmesini desteklemek için bilgi paylaşımı ve kapasite oluşumunu cesaretlendirmelidir.¹⁹
5. YDK'lar; meslektaş YDK'lar, INTOSAI ve ilgili bölgesel çalışma grupları dâhil başkalarının çalışmalarından yararlanmalıdır.
6. YDK'lar, mesleği geliştirmek için daha kapsamlı denetim mesleğiyle işbirliği yapmaya çalışmalıdır.
7. YDK'lar, ortaya çıkan meselelerden haberdar olmak ve diğer YDK'ların faydalanması için bilgi paylaşımını teşvik etmek amacıyla INTOSAI faaliyetlerine katılmaya ve diğer YDK'larla ve ilgili kuruluşlarla ağlar kurmaya çalışmalıdır.

¹⁸ Daha fazla bilgi için bkz: ISSAI 40.

¹⁹ Daha fazla bilgi için bkz: "YDK'larda kapasite oluşumu - Rehber "

YDK'nın vatandaşların yaşamında ne ölçüde fark yaratabildiği YDK'ya bağlıdır:

	Merkezi yönetim ve kamu kurumlarının hesap verme sorumluluğu, doğruluk ve şeffaflığını güçlendirmek	
	Vatandaşların yaşamında fark yaratan YDK'lar	
Vatandaşlar, parlamento ve diğer paydaşlarla ilgili olma durumunun sürdüğünü göstermek		Davranışlarla örnek teşkil ederek model bir kuruluş olmak

Ek B

Üç amaç kapsamında YDK'ların değer ve faydalarına ilişkin 12 ilke şöyledir:

İLKE 1: YDK'ların bağımsızlığını korumak

İLKE 2: Merkezi yönetim ve kamu kurumlarının kamu kaynaklarının idaresi ve kullanımı hususunda sorumlu tutulmasını sağlamak için denetimler yürütmek

İLKE 3: Kamu sektörü yönetiminden sorumlu olanların denetim bulgu ve tavsiyelerine yanıt vererek ve uygun düzeltici eylemlerde bulunarak sorumluluklarını yerine getirmesini sağlamak

İLKE 4: Denetim sonuçlarının raporlanması ve böylelikle halkın merkezi yönetim ve kamu kurumlarını sorumlu tutmasını sağlamak

İLKE 5: Değişen çevrelere ve ortaya çıkan risklere duyarlı olmak

İLKE 6: Paydaşlarla etkin iletişim kurmak

İLKE 7: Kamu sektöründeki faydalı değişimi desteklemek üzere bağımsız ve tarafsız bilgi ve rehberlik için güvenilir bir kaynak olmak

İLKE 8: YDK'ların uygun şeffaflık ve hesap verme sorumluluğunu sağlamak

İLKE 9: YDK'ların iyi yönetimini sağlamak

İLKE 10: YDK'ların etik kurallarına riayet etmek

İLKE 11: Hizmette mükemmeliyet ve kalite için çaba sarf etmek

İLKE 12: Öğrenme ve bilgi paylaşımını teşvik ederek kapasite oluşturmak